Οδηγός Σχεδιασμού Διδασκαλίας

Βαθμίδα Εκπαίδευσης	Δημοτικό
Γνωστικό Αντικείμενο	Μελέτη Περιβάλλοντος
Ισχύον ΠΣ / Τάξη	Α Δημοτικού
Ισχύον ΠΣ / Κεφάλαιο / Παράγραφος	Η οικογένεια – Οι άνθρωποι γύρω μου
Νέο ΠΣ / Τάξη	Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για το Μάθημα της Μελέτης Περιβάλλοντος_ Α΄ Δημοτικού
Νέο ΠΣ / Θεματικό Πεδίο / Θεματική Ενότητα	**Κοινωνικές σχέσεις. Οι πρώτες μου ομάδες. Η οικογένεια. Η τάξη μας μια άλλη οικογένεια/η ζωή στην τάξη. Διαπροσωπικές σχέσεις. Συνεργασία, διαχείριση εντάσεων, διαμεσολάβηση, επίλυση διαφωνιών, συναισθήματα.**
Διάρκεια	1 διδακτική ώρα

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα (ΠΜΑ)
Νέου Προγράμματος Σπουδών (ΝΠΣ)

Σύμφωνα με το ΝΠΣ και για το Θεματικό πεδίο Κοινωνικές Σχέσεις, οι μαθητές/τριες της Α Δημοτικού αναμένεται να μπορούν:

- Να καταγράφουν τα μέλη της οικογένειάς τους.
- Να εντοπίζουν χαρακτηριστικά διαφορετικών οικογενειών.
- Να αναγνωρίζουν τα μέλη της τάξης τους.
- Να εξοικειωθούν με τα αντικείμενα που υπάρχουν στην αίθουσα διδασκαλίας τους και τον ρόλο μέσα σε αυτήν.
- Να ονομάζουν τα διαφορετικά αντικείμενα που υπάρχουν στην τάξη τους.
- Να αντιστοιχίζουν το όνομα με την εικόνα διαφορετικών αντικειμένων της τάξης τους.
- Να αναδεικνύουν την αξία σεβασμού του χώρου τους.
- Να αναγνωρίζουν ότι όλοι έχουν συναισθήματα και η διαχείρισή τους δεν είναι πάντα εύκολη.
- Να διαπιστώνουν ότι οι άνθρωποι μπορεί να παρεξηγούν προθέσεις, να παρερμηνεύουν, να παρανοούν γεγονότα, συμπεριφορές και συναισθήματα.
- Να προτείνουν τρόπους επίλυσης διαφορών.
- Να εντοπίζουν ανθρώπους που μπορούν να βοηθήσουν στη διαχείριση μιας κρίσης.

Προτάσεις – Δραστηριότητες του εμπλουτισμένου ΝΠΣ & του Οδηγού
Ε

Για την επίτευξη των γενικών σκοπών, των γενικών στόχων και των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της ΜΠ αναφέρθηκαν παραπάνω, υιοθετούνται και οργανώνονται περιβάλλοντα μάθησης τα οποία εστιάζουν στους/στις μαθητές/-τριες και στην εμπλοκή τους στην ατομική και ομαδική έρευνα, ώστε να συμβάλουν στην εμβάθυνση και στην προοδευτική διεύρυνση των γνώσεων και των δεξιοτήτων τους για τις έννοιες, τα θέματα και τις πρακτικές που προτείνονται.
Επιπρόσθετα ο Οδηγός προτείνει η διδασκαλία να αξιοποιεί την πρότερη γνώση των μαθητών/-τριών καθώς και τις εμπειρίες και τα βιώματά τους από την αλληλεπίδρασή τους με το φυσικό, κοινωνικό, πολιτισμικό και πολιτικό περιβάλλον.
Να γίνεται μέσα από ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες, βιωματική και αυθεντική μάθηση, παιχνίδια αξιοποίησης της θεατρικής φόρμας- αξιοποίηση της τέχνης, μελέτες περίπτωσης στην

τάξη - συζητήσεις και επιχειρηματολογία – Debate, επικοινωνία και τη συμμετοχή σε συζητήσεις στην τάξη με σκοπό τη γλωσσική ανάπτυξη, αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων και εικόνων, δημιουργία εννοιολογικών χαρτών και παρουσιάσεων,Podcasts, δραστηριότητες διάχυσης δράσεων.

Το θεματικό πεδίο ***«Κοινωνικές σχέσεις»*** *εστιάζει* στις ομάδες στις οποίες συμμετέχει ο άνθρωπος - οικογένεια, συγγενείς, ομάδες σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο- καθώς και στον ρόλο του μέσα σε αυτές.

Επιπλέον, οι μαθητές/-τριες διερευνούν τρόπους διαχείρισης διαπροσωπικών σχέσεων και έρχονται σε επαφή με τον λαϊκό πολιτισμό σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και οικουμενικό επίπεδο μέσα από μύθους, τραγούδια, ενδυμασίες, ήθη και έθιμα, φαγητά και γιορτές.

Ενδεικτικές Δραστηριότητες που προτείνονται από στο Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για το συγκεκριμένο Θεματικό Πεδίο παρουσιάζονται παρακάτω:

- Οι μαθητές/-τριες:
- συνθέτουν το οικογενειακό τους δέντρο
- συζητούν σε ομάδες για ρουτίνες και συνήθειες στην οικογένειά τους
- ζωγραφίζουν την οικογένειά τους
- με βάση κάποιο ή κάποια χαρακτηριστικά της οικογένειάς τους δημιουργούν το οικόσημό της
- συζητούν για τα μικρά τους ονόματα και τα συνδέουν με τα ονόματα των παππούδων και των γιαγιάδων τους
- παίζουν παιχνίδια με αφορμή τα ονόματά τους
- παίζουν θεατρικά παιχνίδια με σκοπό να εξοικειωθούν με αντικείμενα και θέσεις μέσα στην τάξη. Για παράδειγμα, περπατούν και μόλις ακουστούν παλαμάκια, τρέχουν και μπαίνουν κάτω από ένα θρανίο, ακουμπούν μια καρέκλα, πλησιάζουν έναν τοίχο, δείχνουν τον πίνακα, γυρίζουν την πλάτη στα παράθυρα, ακουμπούν ένα δαχτυλάκι στην έδρα του δασκάλου
- παρατηρούν προσεκτικά τη θέση των συμμαθητών/-τριών τους και την περιγράφουν (π.χ. Ο… κάθεται δίπλα από…, πίσω από τον/την…, κοντά/ πολύ μακριά από την πόρτα/εμένα…)
- επιλέγουν από ένα σύνολο αντικειμένων της αίθουσας και άλλων χώρων, για να συμπληρώσουν ένα σχεδιάγραμμα με αντικείμενα που ταιριάζουν στην τάξη τους δουλεύοντας ανά δύο
- παίζουν το παιχνίδι «ζεστό κρύο». Αποφασίζουν ένα παιδί να κλείσει για λίγο τα μάτια του. Οι υπόλοιποι κρύβουν ένα αντικείμενο και όταν ανοίξει τα μάτια του, του δίνουν οδηγίες χρησιμοποιώντας μόνο τις λέξεις «ζεστό-κρύο» σε σχέση με το κρυμμένο αντικείμενο, για να κατευθυνθεί προς ορισμένα σημεία ή πρόσωπα της τάξης
- ζωγραφίζουν και στολίζουν την αίθουσα διδασκαλίας της τάξης τους και ορίζουν αρμοδιότητες για τη φροντίδα της
- δημιουργούν το δέντρο της τάξης
- συζητούν, διαμορφώνουν και αναρτούν το συμβόλαιο τάξης
- παίζουν με γνωστά παραμύθια. Ένας/Μία μαθητής/-τρια αφηγείται το παραμύθι της Κοκκινοσκουφίτσας σε έναν/μία συμμαθητή/-τριά του/της κι εκείνος/-η προσπαθεί να το επαναλάβει στην τάξη όσο το δυνατόν πιο πιστά… Η ίδια ιστορία μεταφέρεται από επόμενο ζευγάρι και μετά από άλλα. Σιγά σιγά προκύπτουν ότι κάθε μαθητής/-τρια που αφηγήθηκε αρχικά έδωσε μια δική του/της εκδοχή του παραμυθιού σε κάποια σημεία, ενώ και κάθε μαθητής/-τρια που κλήθηκε να μεταφέρει την ιστορία κάποια σημεία τα παρέλειψε… Έτσι, ξεκινά μια συζήτηση για το πόσο προσεκτικά μπορεί ή πρέπει να ακούει ο/η ένας/μία τον/την άλλο/-η και βέβαια πόσο διαφοροποιημένα μπορεί να μεταφέρονται κάποια γεγονότα
- παίζουν το παιχνίδι «το σπασμένο τηλέφωνο» και με αφορμή αυτό ξεκινά μια συζήτηση για το πόσο προσεκτικά μπορεί ή πρέπει να ακούει ο/η ένας/μία τον/την άλλο/-η και βέβαια πόσο διαφοροποιημένα μπορεί να μεταφέρονται κάποια γεγονότα

▪ εμπλέκονται σε παιχνίδια ρόλων και με την τεχνική των Έξι Σκεπτόμενων Καπέλων καλούνται να πάρουν μια απόφαση με βάση διαφορετικές οπτικές
Διαθέσιμοι εκπαιδευτικοί πόροι από το πολλαπλό βιβλίο (ΨΜΑ, δραστηριότητες, κ.ά.):
Για το Θεματικό Πεδίο **«Κοινωνικές σχέσεις»** τα βιβλία της Μελέτης Περιβάλλοντος Α΄ Δημοτικού προτείνουν ψηφιακά Μαθησιακά Αντικείμενα, ψηφιακές δραστηριότητες και ψηφιακούς συνδέσμους, όπως φαίνονται παρακάτω: • σύνδεσμος 1: Η δική μου οικογένεια • σύνδεσμος 2: Η οικογένειά μου • σύνδεσμος 3: Το οικογενειακό μου δέντρο • σύνδεσμος 4: Μια φανταστική οικογένεια • σύνδεσμος 5: Όλοι μαζί στο ίδιο σπίτι • σύνδεσμος 6: Φως και σκιά • σύνδεσμος 7: Ψάξε να το βρεις • σύνδεσμος 8: Το οικόσημο της οικογένειάς μας • σύνδεσμος 9: Φωτογραφία «Οικογένεια» • σύνδεσμος 10: Έχω μια ιδέα για την τάξη μου • σύνδεσμος 11: Παιχνίδι με τα αντικείμενα της τάξης • σύνδεσμος 12: Αρμοδιότητες τάξης • σύνδεσμος 13: Βίνσεντ βαν Γκογκ, «Έναστρη Νύχτα» • σύνδεσμος 14: Πώς αισθάνονται τα παιδιά; • σύνδεσμος 15: Γλωσσάρι • σύνδεσμος 16: Χαλασμένο τηλέφωνο με την Κοκκινοσκουφίτσα… • σύνδεσμος 17: Πώς αισθανόμαστε τώρα; • σύνδεσμος 18: Τι κάνω όταν θυμώνω; • σύνδεσμος 19: Παιχνίδι «Τυφλόμυγα» • σύνδεσμος 20: Τα έξι καπέλα της σκέψης

Για την επίτευξη των **ΠΜΑ**, ο/η εκπαιδευτικός έχει στη διάθεσή του/της προτάσεις – δραστηριότητες του εμπλουτισμένου **ΝΠΣ** & του **Οδηγού Εκπαιδευτικού**, καθώς και **Εκπαιδευτικούς Πόρους** (**πολλαπλό βιβλίο**, ψηφιακό σχολείο, κ.ά.).

Η επίτευξη των ΠΜΑ αξιολογείται μέσω επιλεγμένων **ερωτήσεων/ εφαρμογών/ δραστηριοτήτων/ ασκήσεων** (πολλαπλό βιβλίο, ψηφιακό σχολείο κ.ά.)

Ανάθεση εργασίας (πολλαπλό βιβλίο, ψηφιακό σχολείο κ.ά.) αν κρίνεται απαραίτητο